

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΙΘ'

Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν

ΜΝΑΣΩΝΟΣ

Ἐπισκόπου Ταμάσου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ.

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχους δ',
καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Τῶν Κυπρίων τὸ καύχημα, τὴν κιθάραν τοῦ
Πνεύματος, τοῦ Χριστοῦ τῆς πίστεως πύρ-
γον ἄσειστον· τῆς Ἐκκλησίας τὸν ῥήτορα, τὸ
πλήκτρον τῆς χάριτος, τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν,
καὶ πτωχῶν ἀντιλήπτορα· τὸν τῆς χάριτος, εὐαν-
θέστατον στάχυν ἐπαξίως, ἀρετῶν ἐμπελησμέ-
νον, μελωδικῶς εὐφημήσωμεν.

Τὸν λιμένα τὸν εὐδιον, τῶν ἐθνῶν τὸν διδά-
σκαλον, ἱατρὸν νοσοῦντων τὸν δοκιμώτα-
τον· τὸν ἐπὶ γῆς τὸ πολίτευμα, οὐράνιον ἔχοντα·
τοῖς Ἀγγέλοις τοῦ Χριστοῦ, τὸν φιλάγρυπνον φύ-
λακα· τὸ τοῦ Πνεύματος, καθαρώτατον σκεῦος·
τὸν θεῖον, εὐφημήσωμεν συμφώνως, Μνάσωνα
νῦν τὸν πανεύφημον.

Ω'ς λαῶν ἀγαλλίαμα, ὡς τῆς πίστεως στήριγ-
μα, ὡς ἀμπέλου θείας κλῆμα πολύκαρπον,
ὡς ἐγκρατείας διδάσκαλον, ὡς ξένων παρήγορον,
ὡς ἀσώματον ἐχθρόν, τροπωσάμενον σώματι
εὐφημήσωμεν, τὸν σοφώτατον Μνάσωνα καὶ
θεῖον, ἀντιλήπτορα, προστάτην, καὶ πρεσβευτὴν
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ε'ν θαλάσῃ με πλέοντα, ἐν ὁδῷ με βαδίζον-
τα, ἐν νυκτὶ καθεύδοντα περιφρούρησον· ἐ-
παγρυπνοῦντα διάσωσον, τὸν νοῦν μου χαρίτω-
σον, καὶ ἀξίωσον ποιεῖν, τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα,
ὅπως εὐροίμι, ἐν ἡμέρᾳ τῆς δίκης τῶν ἐν βίῳ, πε-
πραγμένων μοι τὴν λύσιν, ὁ προσδραμῶν ἐν τῇ
σκέπῃ σου.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'.

Ο"σιε τρισμάκαρ, ἀγιώτατε Πάτερ, ὁ ποιμὴν
ὁ καλός, καὶ τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ
μαθητής, ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων·
αὐτὸς καὶ νῦν, πανεύφημε, Μνάσων μακάριε,
πατὴρ ἡμῶν ὅσιε, αἴτησαι πρεσβείαις σου, δω-
ρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν... **Θεοτοκίον.**

Τίς μὴ μακαρίσει σε, Παναγία Παρθένη; τίς μὴ ἀνυμνήσει σου, τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρός, ἐκλάμπας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἄγνης προῆλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς· φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς· οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε, σεμνὴ παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. ι' 7,6 γ' 13-15 η' 6, 34, 35, 4, 12, 14, 17, 5-9 κβ' 21, 19 ιε' 4).

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὔρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὐγνωστός ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτήν· πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ.

Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ᾧ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ· καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προῖεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἡ Σοφία κατεσκεύασα βουλήν καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν.

Νοήσατε τοίνυν, ἄκακοι, πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου· οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες.

Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, καὶ πλησθῆσεσθε Πνεύματος.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. γ' 1-9).

Δικαίων ψυχὰι ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων, ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθῶσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτούς, καὶ εὔρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμπουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλᾷ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ, συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. 8' 7-15).

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρωσ, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη· καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἠρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοί, ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν.

Στιχηρὰ Ἰδιόμελα.

Ἦχος α'.

Ε'νατενίσας ἀκλινῶς τῷ ὕψει τῆς γνώσεως, καὶ κατοπτεύσας ἀδήλως σοφίας τὸν βυθόν, σαῖς διδαχαῖς κόσμον κατεπλούτισας, Πατὴρ ἡμῶν, ἀεὶ δυσώπει Χριστόν, Ἱεράρχα Μνάσων ὄσιε.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Α'νθρωπε τοῦ Θεοῦ καὶ πιστὲ θεράπον, καὶ οἰκονόμη τῶν αὐτοῦ μυστηρίων, καὶ ἄνερ ἐπιθυμιῶν τῶν τοῦ Πνεύματος, στήλη τε ἔμψυχε, καὶ ἔμπνουσ εἰκῶν· ὡς θεῖον γὰρ θησαυρόν σε, ἡ τῆς Ταμάσου Ἐκκλησία, ἀγαμένη προσήκατο, καὶ πρεσβευτὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος πλ. β'.

Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εὖ, ἐργάτα τοῦ ἄμπελῶνος Χριστοῦ· σὺ καὶ τὸ βάρος τῆς ἡμέρας ἐβάστασας· σὺ καὶ τὸ δοθέν σοι τάλαντον ἐπηύξησας, καὶ τοῖς μετὰ σὲ ἐλθοῦσιν οὐκ ἐφθόνησας. Διὸ πύλη σοι οὐρανῶν ἠνέωκται· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου, καὶ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν, Μνάσων ὀσιώτατε.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'.

Ο'σιε Πάτερ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος τῶν κατορθωμάτων σου, δι' ὧν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, εὖρες μισθὸν τῶν καμάτων σου. Τῶν δαιμόνων ὄλεσας τὰς φάλαγγας, τῶν Ἀγγέλων ἐφθασας τὰ τάγματα, ὧν τὸν βίον ἀμέμπτως ἐζήλωσας. Παρρησίαν ἔχων πρὸς Χριστόν τὸν Θεόν, εἰρήνην αἰτῆσαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον.

Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς· σὲ ἰκετεύομεν· Πρέσβευε, Δέσποινα, μετὰ τοῦ Ἱεράρχου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον.

Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'.

Ἔδωκας σημείωσιν.

Σηλαίω τε ᾤκησας, ἀσκητικῶς καθαιρόμενος, νοὸς τελειότητι. Ὅθεν ὑπεδέξω χάριν τῶν θαυμάτων, καὶ τῶν τοῦ Πνεύματος, Σοφέ, τὰ τῶν ἀνθρώπων λύειν νοσήματα. Διὸ σε μακαρίζομεν, καὶ κατὰ χρέος τὴν μνήμην σου, τὴν σεπτὴν καὶ σωτήριον, ἐορτάζομεν σήμερον.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μέλητη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Η'κόνις τοῦ σώματος, μύρον εὐώδες πηγάζουσα, τὰ δυσώδη παθήματα, διώκει, Μακάριε. Καὶ γὰρ εὐωδία Χριστοῦ ἀνεδείχθης, καὶ ἐν τῷ βίῳ περιών, καὶ μετὰ τέλος, μάκαρ θεόπνευστε. Διὸ σου τὴν πανέορτον, καὶ θαυμαστὴν καὶ σωτήριον, ἐκτελοῦμεν πανήγυριν, θεῖε Μνάσων μακάριε.

Στίχ. Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

Σῶμα τὸ δυσήνιον, καθυποτάξας τῷ πνεύματι, τὴν ψυχὴν, γενναιότατε, Μνάσων παναοίδιμε, ἀστραπὰς ἐδέξω τὰς σωτηριώδεις, καὶ καταφλέγεις πονηράς, τὰς τῶν δαιμόνων φάλαγγας, Ὅσιε, Ἀγγέλων ἰσοστάσιε, καὶ πρεσβευτὰ τῶν τιμώντων σου, τὴν ἀγίαν μετάστασιν, Ἱεράρχα ἀοίδιμε.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'.

Τῶν ἀνδραγαθημάτων σου, Ὅσιε Πάτερ, ὁ καρπὸς ἐφαίδρυνε τῶν πιστῶν τὰς καρδίας· τίς γὰρ ἀκούων τὴν ἄμετρόν σου ταπεινώσιν, τὴν ὑπομονὴν οὐκ ἐθαύμασε, τὴν πρὸς τοὺς πένητας ἰλαρότητα, θλιβομένων τὸ συμπαθές; Πάντας θεοπρεπῶς ἐδίδαξας, Ἱεράρχα Μνάσων πανσεβάσμιε. Καὶ νῦν τὸν ἀμαράντινον ἀναδησάμενος στέφανον, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον.

Δέσποινα, πρόσδεξαι, τὰς δεήσεις τῶν δούλων σου, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως.

Ἄπολυτίκιον.

Ἦχος δ'.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας Διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποιμνῇ σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτίσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ Ἱεράρχα Μνάσων, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἔτερον Ἄπολυτίκιον.

Ἐενοφῶντος Λαζάρου.

Ἦχος α'.

Τῷ θεῷ πόθῳ πυρποληθεὶς, τοῖς μύστιαι τοῦ Χριστοῦ καταταγεὶς, τοῦ θεοῦ Πνεύματος σκευὸς γεγονώς, ἀρχαῖος μαθητὴς ἐπικληθεὶς, ξενίσας τε τοὺς θεοὺς Ἀποστόλους, Κυπρίων ἀγλαΐσμα, τῶν Ταμασέων Ἱεράρχης, Μνάσων πατὴρ ἡμῶν, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ.

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α'.

Τὸν τάφον σου, Σωτήρ.

Αστράπτεις ἐν τῇ γῆ, τῶν θαυμάτων ἀκτίσιν, ὦ Μνάσων ἱερέ, καὶ κινεῖς πᾶσαν γλῶσσαν, εἰς δόξαν τε καὶ αἴνεσιν, τοῦ ἐν γῆ σε δοξάσαντος· ὃν ἰκέτευε, πάσης ἀνάγκης ῥυσθῆναι, τοὺς τὴν μνήμην σου, πίστει καὶ πόθῳ τιμῶντας, Πατέρων ἀγλαΐσμα.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Μαρία τὸ σεπτόν, τοῦ Δεσπότης δοχεῖον, ἀνάστησον ἡμᾶς, πεπτωκότας εἰς βάθη, δεινῆς ἀπογνώσεως, καὶ πταισμάτων καὶ θλίψεων· σὺ γὰρ πέφυκας, ἀμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ βοήθεια, καὶ κραταιὰ προστασία, καὶ σῴζεις τοὺς δούλους σου.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Τῶν πιστῶν προΐστασαι, σκέπων, φρουρῶν ἡμᾶς, μάκαρ, ἐκ παθῶν καὶ θλίψεων, ἀπολυτρούμενος σαφῶς, Ἱεραρχῶν ὠραιότατον, κλέος καὶ δόξα, Πατὴρ ἡμῶν Ὅσιε.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Προστασία ἄμαχε, τῶν ἐν ἀνάγκαις, καὶ πρεσβεία ἔτοιμος, τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ σέ, ἀπὸ κινδύνων με λύτρωσαι, καὶ μὴ παρίδης, ἢ πάντων βοήθεια.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος δ'.

Ταχὺ προκατάλαβε.

Προστάτης θερμότατος, τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ, ἐδείχθης τοῖς θαύμασι σοφῶς ἐποίμανας, τὴν ποιμνὴν σου, Μνάσων, εἰς νομὰς σωτηρίους· καὶ κανὼν ἀνεδείχθης, πᾶσιν θεογνωσίας, ὑπὲρ πάντων πρεσβέων, τῶν ἐφεπομένων σου θείαις, διδασκαλίαις καὶ εἰσηγήσεσι.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, καὶ ταύτας προσάγαγε, τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ, Κυρία πανάμωμε· λῦσον τὰς περιστάσεις, τῶν εἰς σέ προστρεχόντων· πράϊνον μηχανίας, καὶ κατάβαλε θράσος, τῶν ὀπλιζομένων, Παρθένε, Πάναγνε, κατὰ τῶν δούλων σου.

Οἱ Ἀναβαθμοί.

Τὸ Α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' Ἦχου.

Προκείμενον, Ἦχος δ'.

Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται.

Στίχ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ.

Πᾶσα πνοή.

Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

(Κεφ. ι' 1-9).

(Ζήτει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Νοεμβρίου 13).

Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ ληστής· ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει.

Ὁ Ν' Ψαλμός.

Δόξα... Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου, πρεσβείαις...

Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις...

Στίχ. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός...

Ἰδιόμελον.

Ἦχος πλ. β'.

Εξεχύθη ἡ χάρις ἐν χεῖλεσί σου, ὅσπερ Πάτερ, καὶ γέγονας Ποιμὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διδάσκων τὰ λογικὰ πρόβατα, πιστεύειν εἰς Τριάδα ὁμοούσιον, ἐν μιᾷ Θεότητι.

Οἱ Κανόνες τοῦ Ἁγίου εἰς η', ἀνά δ'.

Ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου.

ᾠδὴ α'. Ἦχος πλ. δ'.

Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηρὰν.

Υψώθη ὁ Κύριος ἐν Σταυρῷ, καὶ πάντας ὡς ἔφη, ἐφελκύσατο πρὸς τὸ φῶς, τῆς θεογνωσίας καὶ πιστοῦται, τὸ ἱερὸν καὶ θειότατον κήρυγμα.

Μητρῶας νηδύος ἀποτεχθεῖς, ὁ μέγιστος οὗτος, θεῖος Μνάσων, τὴν πατρικὴν, ἀφήσας ἀγάπην σὺν τοῖς δύο, Ἡρακλειδίῳ τε καὶ Ῥόδωνι.

Νευρούμενος Πνεύματι θεϊκῷ, ὁ μέγας Βαρνάβας, πρὸς τὴν Κύπρον ἐκ τῆς Σιών, ἐκπλεύσας κηρύττει τοῖς ἐν πλάνῃ, κατεχομένοις τὴν θεῖαν ἐπίγνωσιν.

Θεοτοκίον.

Ιδοὺ αἱ προρρήσεις τῶν Προφητῶν, ἐπὶ σοὶ τὸ πέρας, ἀπειλήφασιν ἀληθῶς· Λόγον γὰρ ἀσπόρως συλλαβοῦσα, Θεογεννητορ ἀγνή, ἀπεκύησας.

Ἄτερος Κανὼν τοῦ Ἁγίου.

ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'.

Θαλάσσης, τὸ Ἐρυθραῖον πέλαγος.

Ανέπτης, τῷ τῆς σοφίας ἔρωτι, Θεὸν τὸν ἄναρχον, τὸν τῶν ἀπάντων Κτίστην καὶ Θεόν, προορῶν ὡς εὐήκοος, σαῖς αἴγλαις με καταύγασον, ὅπως ἀξίως εὐφημήσω σε.

Ιδὼν σου, τὴν τῆς παιδείας ἔφεσιν, ὁ γνώστης Κύριος, δι' ἧς ἐγένου ὄργανον Θεοῦ, νικηφό-

ρος γενόμενος, Παύλω σοφῶ ἐπόμενος, ιερομύστα Μνάσων ἔνδοξε.

Νός σου, τὸ σταθερὸν θεώμενος, μακαριώτατε, τῆς σῆς ψυχῆς εὐγένειαν Θεός, καθορῶν ἀπειργάσατο, ὡς Ποιμενάρχην ἄριστον, ὄντως δοχεῖον θείου Πνεύματος.

Θεοτοκίον.

Μαρία, Χριστιανῶν τὸ τέμενος, πόλις ἡ ἔμψυχος, τὸν τοῦ παντὸς Δεσπότην καὶ Θεόν, ἀπεκύησας, ἄχραντε, τοῦτον, Ἄγνη, ἰκέτευε, ῥυσθῆναι πάντας τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

ᾠδὴ γ'.

Οὐρανίας ἀψίδος.

Ιερόκλεος οἶα, προοδευτὴν ἄριστον, τούτου τὸν υἱὸν Ἡρακλείδην, θάπτον ἐξέπεμψεν, ἀποδεικνύοντα, τὴν ζητουμένην πορείαν, καὶ ταχέως οἴκαδε, ἐπανερχόμενον.

Συνελθὼν τοῖς αὐτόπταις, τοῦ Ἰησοῦ ἦσθετο, θείας ἐνεργείας τὴν χάριν, ἀναπηγάζουσιν· διὸ καὶ ἔλεγεν· ὑπολειφθέντα χιτῶνα, ὑποστρέψων λήψομαι, καὶ συνοδεύσω ὑμῖν.

Ιερωὸς τὴν Τριάδα, καὶ τὸ Χριστοῦ ὄνομα, ἐκπαιδευθέντες εἰδέναι, σεβασμιώτατοι, τῇ τοῦ βαπτίσματος, αἴγλη ἐφωτίσθητε, Μνάσων Ἡρακλείδη τε, καὶ θεῖε Θεόδωρε.

Θεοτοκίον.

Ηλαβίς ἡ τοῦ θείου, καὶ φωταυγοῦς ἄνθρακος, βάτος ἡ πυρὶ μὴ φλεχθεῖσα, τῷ τῆς Θεότητος, τὰ φρυγανώδη μου, πάντα κατάφλεξον πάθη, καὶ πυρὸς ἐξάρπασον, διαιωνίζοντος.

Ἄλλος Κανὼν.

Εὐφραίνεται ἐπὶ σοί, ἡ Ἐκκλησία σου.

Ωράθης παιδαγωγός, καὶ Ποιμενάρχης ἀληθῶς ἄριστος, ὁδὸν ζωῆς εὐράμενος, ἔσχατον σοφίας ὡς ἔνθεος.

Εθέλχθης πρὸς τὴν ὁδὸν, τὴν ἀληθῆ καὶ ἀρραγῆ, ἄσειστον, πυρκαϊὰν θέμενος, θῦμα τῷ Θεῷ εὐωδέστατον.

Φρουρεῖται νῦν διὰ σοῦ, ἡ Ταμασέων, σωστικὴν φέρουσα, τὴν ἱερὰν λάρνακα, σοῦ τοῦ Ποιμενάρχου καὶ κήρυκος.

Θεοτοκίον.

Αγία σὺ κιβωτός, πύλη καὶ τράπεζα χρυσοῦ, ἔχουσα ἄρτον, ζωῆς τὸν Κύριον, τὸν μανναδοτήσαντα τέτοκας.

Κάθισμα.

ᾠδὴ α'.

Τὸν τάφον σου, Σωτήρ.

Φωστῆρες φαεινοί, τῆς ὁδοῦ τοῦ Κυρίου, φυτὰ ἀειθαλῆ, Ἡρακλείδη καὶ Μνάσων, τοῦ Πνεύματος γεγόνατε, ἱερὰ καταγώγια, ἀπεχόμενοι, τῆς ἐκ προγόνων θρησκείας· ἀνεδείχθητε, ιερομύσται καὶ ὄντως, Ταμάσου τὸ καύχημα.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ὅμοιον.

Θεόνυμφε Ἄγνη, Παναγία Παρθένε, ἡ μόνη πρὸς Θεόν, σωτηρία τοῦ κόσμου, ἐφάνης, Πανάμωμε· ὄρμος ὄντως μετάρσιος, σκέπων ἅπαντας, ἐκ πολυπλόκων κινδύνων, κατευνάζουσα, τρικυμιῶν ἡμῶν πάθη, βροτῶν ἢ ἀνάκλησις.

Ἄλλος Σταυροθεοτοκίον.

Ω θαύματος καινοῦ! ὦ φρικτοῦ μυστηρίου! ἔβόα ἡ ἀμνάς, καὶ πανάμωμος κόρη, ἐν ξύλῳ ὡς ἐώρακεν ἀπλωθέντα τὸν Κύριον, ὁ τὰ σύμπαντα ἐν τῇ δρακί περιφέρων, πῶς κατάκριτος, ὑπὸ κριτῶν παρανόμων, σταυρῷ κατακρίνεται;

ᾠδὴ δ'.

Εἰσακήκοα, Κύριε.

Μαθητεύσαντες ἄριστα, τοὺς παρατυχόντας καὶ νεουργήσαντες, τῷ Σταυρῷ τῆς ἀναπλάσεως, γῆν τὴν τῶν πραιῶν κατελάβετε.

Ως πολύτιμον καύχημα, ἡ τῶν Ταμασέων πόλις γεγένηται, δεξαμένη τὸν Ἀπόστολον, τοῦ Χριστοῦ Βαρνάβαν θεῖον κήρυκα.

Μυστικῇ τελειότητι, εἰς ἀρχιερέα θεῖον πρωτόθρονον, προχειρίζεται τὸν Μνάσωνα, Ἡρακλείδης ψήφω θείας χάριτος.

Θεοτοκίον.

Ως φρικτὸν καὶ παράδοξον, τῆς ἀγνῆς λοχείας σου τὸ μυστήριον! ὑπὲρ φύσιν γάρ, Πανᾶμωμε, τὸν Δημιουργόν σου ἀπεκύησας.

Ἔτερος Κανὼν.

Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ Ἐκκλησία.

Ηριθμήσω τὸν παῖδα σὺν τῇ τεκούσῃ, ζῶντα πιστοῖς ἀνέδειξας, Ταμασέων κλέος, ἐξ Ἄδου ἀνήγειρας, πιστῶν πρὸς ἀπόδειξιν, τοῦτον ἐνεργεία τοῦ Πνεύματος.

Μεμνημένος τὰ κάλλη τοῦ Παραδείσου, οἷα ποιμὴν θεόληπτος, τὰ πεπλανημένα, πρόβατα ἐζήτησας, καὶ ταῦτα προσήνεγκας, ἔνθα τῶν δικαίων τὰ πνεύματα.

Ως κρήνη ἐν κοιλάσι νοητῇ ἐφάνης, ὡς εὐκλεῆς πηγάζουσα, πόμα σωτηριῶδες, ἔν πόλει Ταμασέων, τοῖς πίστει προστρέχουσι, δόξαν ἀναπέμπων Θεῷ ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Τόμον πάλαι σε προκατήγγειλεν Ἡσαΐας, ἐν ᾧ Πατρός ἐγγέγραπτο, Λόγος ἀληθείας, δακτύλῳ τοῦ Πνεύματος· ἐν σοὶ γὰρ ἐπέφανε, λῦσαι τῶν ἀνθρώπων τὰ πταίσματα.

Ῥδὴ ε'.

Ἴνα τί με ἀπόσω;

Νυσταγμὸν σοῖς βλεφάροις, ὕπνον δὲ σοῖς ὄμμασιν ὅλως οὐκ ἔδωκας, ἕως οὗ τὸ σῶμα, καθυπέταξας, Πάτερ, τῷ πνεύματι, καὶ τοῦ Παρακλήτου, θεοπρεπῆς ναὸς ὑπῆρξας, ἐκτελῶν τὰ φρικτὰ θαυμάσια.

Ηρακλείδης ἐν Κύπρῳ, διὰ τοῦ Βαρνάβα τὸν θρόνον εἰσδέχεται, ἐν Σιών δὲ Μνάσων, τὸ λουτρὸν διὰ Πέτρου κομίζεται, καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἐπανελθὼν ὑπέικει τούτῳ, ὡς ποιμένι τοῖς θείοις προστάγμασι.

Ρωμαλέως ἐν Κύπρῳ, πρὸς τὴν Ταμασέων βαδίσας ἀσπάζεται, ὁ κλεινὸς Βαρνάβας, Ἡρακλείδην τε αὐθις καὶ Μνάσωνα, καὶ διαχαράξας, τὸν ἱερὸν οἶκον Κυρίου, ἰλαστήριον θεῖον ἀνέδειξεν.

Θεοτοκίον.

Στρατηγίαι τῶν ἄνω, Πάναγνε, Δυνάμεων, σὲ μακαρίζουσι, γενεαὶ δὲ πᾶσαι, τῶν ἀνθρώπων ἀξίως δοξάζουσι διὰ σοῦ γὰρ μόνης, οἱ ἐπὶ γῆς τοῖς οὐρανόις, συναφθέντες ὑμνοῦμεν τὸν τόκον σου.

Ἔτερος Κανὼν.

Σύ, Κύριέ μου, φῶς.

Σωμάτων ἰατρός, Ἀποστόλων ὁμότροπε, τοῦ Παύλου προσηγορεύθης, ἀληθῆς μυστολόκτης, θεόφρον Μνάσων ἔνδοξε.

Ηἔμψυχος δυάς, ᾧ Βαρνάβα συνέκδημε, εὐρήκατε κατοικίαν, νοητὴν Ἐκκλησίαν, Μύρωνα τὸν ἀοίδιμον.

Ρυσθέντες ἐκ φθορᾶς, τοῦ Σωτῆρος γεγόνατε, ὑπέρτιμοι μαργαρίται, τὸν Χριστὸν ἀδιστάκτως, κηρύττοντες τοῖς πέρασιν.

Θεοτοκίον.

Θαυμάτων ἡ πηγὴ, καὶ ἐλέους ἡ ἄβυσσος, τὴν ἄρουραν τῆς ψυχῆς μου, Θεοτόκε Παρθένε, σὴ χάριτι κατάρδευσον.

Ῥδὴ ς'.

Ἰλάσθητί μοι, Σωτήρ.

Κρατύνθητι τῶν πιστῶν, ἡ Ἐκκλησία προσβλέπουσα, χερσὶν ἱεραρχικαῖς, ὑψούμενον σήμερον, ἐν πᾶσι τοῖς πέρασιν, ὡσπερ νικηφόρον, τὸν Σταυρὸν Χριστοῦ τὸν τίμιον.

Λατρεύοντες τῷ Χριστῷ, ἐν προσευχαῖς καὶ δεήσεσι, λατρείας εἰδωλικάς, εἰς τέλος ἐπαύσατε· καὶ πᾶσαν ὠθήσατε, δεισιδαιμονίαν, Ταμασέων ἐκ τῆς πόλεως.

Εξέλαμψεν ἀληθῶς, ἡ ἀστραπόμορφος δύναμις, τῶν θαυμασίων ὑμῶν, καὶ πάντα τοὺς κάμνοντας, ποικίλοις νοσήμασι, καὶ δαιμονιῶντας, νῦν ἰᾶσθε, ὃ Θεόληπτοι.

Θεοτοκίον.

Σωτῆρα καὶ Λυτρωτῆν, τεκοῦσα καὶ πανοικτίρμονα, οἰκτεیرهσόν με, Ἄγνη, καὶ σῶσόν με δέομαι, τῶν περικυκλούντων με, καὶ ἐπεμβαίνόντων, ἀφειδῶς τῇ διανοίᾳ μου.

Ἔτερος Κανὼν.

Ἐβόησε, προτυπῶν τὴν ταφήν.

Α'στράπτουσα, ἡ σορὸς τὰς ἰάσεις ἐκάστοτε, πᾶσαν διώκουσα νόσον, ἰᾶται πάντα τοὺς προσιόντας, καὶ παρέχει εὐρωστίαν, σωμάτων ἢ λάρναξ σου.

Κλονούμενος, ἀλλ' ἐδραῖος ἐσχέθης τῇ χάριτι, Ἀποστόλων, ἐμνήθης σαφῶς τὴν εὐσέβειαν· διὰ τοῦτο οἶκος, καὶ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐχημάτισας.

Λελύτρωται, ἐξ εἰδώλων ἢ πόλις ἢ εὐσημος, παρῆρσία, Ἱεράρχου σοφοῦ καὶ τρισμάκαρος· θεοκῆρυξ Μνάσων, τὴν ὁδὸν σωτηρίας ἐκράτυνας.

Θεοτοκίον.

Α'νώδυνον, τῆς ἀρχαίας ἀρᾶς τὸ ὀλίσθημα, ὁ Υἱός σου, Θεοτόκε Παρθένε, εἰργάσατο· ἐκ βυθοῦ δουλείας, τῆς προγόνου ἀρᾶς ἐλυτρώθημεν.

Κοντάκιον.

Ἦχος β'.

Τὰ ἄνω ζητῶν.

Φωτὶ θεϊκῷ, ἐλλαμφθεῖς, Παμμακάριστε, φωτίζεις ἡμᾶς, τοὺς πόθῳ ἀνυμνοῦντάς σου,

τὴν σεπτὴν καὶ ἔνδοξον, καὶ ἀγίαν, Μνάσων, μετὰστασιν, Ἱεράρχα πανεύφημε· πρεσβεύεις γὰρ ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Οἶκος.

Οἴκτειρον, Κύριε, τὸν σὸν δοῦλον, καὶ συγχώρησον πάντα τὰ ὀφειλήματα νῦν, καὶ δώρησαί μοι τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαγχνίας σου, ἵνα ὕμνοις σὲ δοξάζω ἀπαύστως, καὶ τὸν πιστόν σου Μνάσωνα στέψω ψδαῖς, τὸν πρόεδρον Ταμάσου σήμερον, τῆς πόλεως τὸν φωστῆρα, γῆς πάσης τὸ μέγα κειμήλιον, τῆς Ἐκκλησίας τὸ στήριγμα καὶ τῆς Κύπρου τὸ θεῖον ἀγλαίσμα· πρεσβεύει γὰρ ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Συναξάριον.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ΙΘ', Μνήμη τοῦ ἀγίου Μνάσωνος, Ἱεπισκόπου Ταμάσου.

Στίχοι.

Εἷσελθε, κέρδος ἐκ ταλάντων προσφέρων.
Εἰς τὴν χαράν, Μνάσων, τοῦ σοῦ Κυρίου.

Ἐννεακαιδεκάτῃ θάνεν Μνάσων, ἐν εἰρήνῃ.

Ο' ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Μνάσων ἦν Κύπριος τῷ γενεῖ, καταγόμενος ἐκ τῆς πόλεως Ταμάσου. Οἱ γονεῖς αὐτοῦ, Ἕλληνες ὄντες, ἐπεμψαν αὐτὸν μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ Θεωνᾶ εἰς Ῥώμην, διὰ διευθέτησιν διαφορᾶς μεταξὺ τῶν Πολιτῶν καὶ τῶν Περαιτιέων, περὶ τοῦ ποῖος ἐκ τῶν ψευδωνύμων Θεῶν αὐτῶν εἶναι ὁ μεγαλύτερος.

Εἰς Ῥώμην συναντήσαντές τινας ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα Ἀποστόλων, ἀφῆκαν τὴν πλάνην καὶ ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Χάριν καλυτέρας γνωριμίας τῆς νέας πίστεως, μεταβάντες εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων Ἰωάννου καὶ Πέτρου λεπτομερῶς περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐβαπτίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου.

Τὸν Μνάσωνα ὀνομάζει ὁ Εὐαγγελιστῆς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (κα' 16) «ἀρχαῖον μαθητὴν», καὶ ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, κειμένην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Καισαρείας εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐφιλοξένησε τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, κατὰ τὴν τελευταίαν ἀνάβασιν αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ.

Τῇ προτροπῇ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐπανῆλθεν εἰς Κύπρον καὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Ἡρακλειδίου,

ὀρισθένος ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων Ἐπισκόπου Ταμάσου, εἰργάσθη ὡς διδάσκαλος τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἐπιτελῶν μετὰ τοῦ Ἡρακλειδίου θαύματα, ἐπικυροῦντα τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀσθενήσαντος τοῦ ὀσίου Ἡρακλειδίου καὶ προβλέποντος τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν αὐτοῦ, ἐχειροτονήθη ὑπ' αὐτοῦ Ἐπίσκοπος Ταμάσου καὶ συνέχισε μετὰ ζήλου τὸ ἔργον τῆς ἐξαπλώσεως ἐν Κύπρῳ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ὅτε δὲ ἐγήρασε, ἐχειροτόνησε ὡς διάδοχον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Ταμάσου τὸν Ῥόδωνα, καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ πρὸς τὸν Κύριον τῇ ιθ' Ὀκτωβρίου.

Ταῖς αὐτοῦ ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ῥδὴ ζ'.

Θεοῦ συγκατάβασις.

Ικέσιον δέησιν, πρὸς τὸν Δεσπότην, Πάτερ, ποιούμενος, τὸν πλανώμενον δῆμον, μεταρρυθμίζεις πρὸς τὴν εὐσέθειαν, καὶ διεγείρεις κραυγάζειν τῷ Κτίσαντι Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Δεινῆς πυρακτώσεως, ὡς ἐλυτρώσω ποτὲ Ῥοδίωνα, καὶ Τροφίμησιν τὸν παῖδα, ἤδη θανόντα, Πάτερ, ἐζώωσας, οὕτω σαρκός μου τὴν φλόγα κατάσβεσον, καὶ ἀσθενείας ἐμάς, ἐπίσκεψαι δέομαι.

Ηθεία συμπάθεια, εἰς ἐναντίωσιν μεταβλήθεισα, τοῖς διώκταις τοῦ Λόγου, πειρᾶται πείθειν σέβειν τὸν Κτίσαντα, ὑπὲρ τὴν κτίσιν, καθάπερ ἐποιήσατο, ὁ Ἥλιου ἱερεῖς, τοὺς τῆς αἰσχύνης ποτέ.

Θεοτοκίον.

Νοὸς καθαρότητι, εὐχὴν ποιήσας, Πάτερ, ἠνέφξας, οὐρανῶν καταρράκτας, καὶ τὴν διψῶσαν γῆν κατεμέθυσας, ἔχων εἰς τοῦτο ἐλπίδα τὴν Δέσποιναν, τὴν τῶν ἀπάντων Ποιητὴν, σαρκὶ κυήσασαν.

Ἔτερος Κανὼν.

Ἐν τῇ καμίνῳ, Ἀβραμιαῖοι.

Εῴων εἰς ὕψος, τὸν Φωτοδότην πυρπολούμενος, κράτιστον ποιμένα, ἔρωτι θεϊκῷ, τοὺς

πιστοὺς ἐπιστηρίζοντα· ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ιᾶσεις βρύων, ὡς Λαμπαδοῦχος νέμεις τρόπαια· ὄντως ἐπεφάνης, πᾶσι φῶς τηλαυγές, δαδουχῶν τοὺς πίστει μέλλοντας· Ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Δῶρον εἰσήχθης, τῶν Ἀποστόλων, Ἱερώτατε, κάλλει σῶν χαρίτων, τῆς ἀξιοπρεποῦς, Ἐκκλησίας· διὸ ψάλλομεν· Ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον.

Ιδουὸ τὸ πέρας, τῆς προφητείας πάσης εἴληφε· Λόγος ὁ ἐκ σοῦ, ἀρρέυστως ἄνευ σπορᾶς, ἐκ γαστρὸς σου προελήλυθε, καὶ καθηγίασε τῶν γηγενῶν, τὴν φύσιν, Πανάμωμε.

Ῥδὴ η'.

Ἐπταπλασίως κάμινον.

Τὰ τοῦ Βαρνάβα γράμματα, καὶ τοῦ Παύλου δεξάμενος, ἔσπευδες πληροῦν, τὰ ἐν αὐτοῖς ἐντάλματα· καὶ δὴ συλλαβόμενος τὸν συνεργάτην Ῥόδωνα, πρὸς τὴν Πάφου πόλιν, μετὰ τοῦ Ἡρακλειδίου, ἐπορεύθης διδάσκων, τοὺς λαοὺς τὴν Τριάδα, κραυγάζειν τὴν τῶν Παίδων, φδὴν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Νεκρὰν ὀρῶν ἐν μνήματι, ἐπηρώτας τὴν σύγγονον· ποῦ τοῦ Τιμοθέου, ἐνέχυρον τέθεικας; καὶ δὴ ἐπακούσασα, τῆς σῆς φωνῆς ἐδήλωσεν, ἔνθα ὁ ἐζήτηις, τὸ χρυσίον ὑπῆρχεν· καὶ πάντας τοὺς παρόντας, ἐξεθάμβησας μέλπειν· Λαὸς ὑπερυψοῦτε, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Μωσαϊκοῖς χαρίσμασιν, Ἰησοῦς κατεκόσμησεν, Πάτερ, τοῦ χειμάρρου, τὴν ὀρμὴν κατέπαυσας, καὶ δῆμον χριστῶνυμον, διὰ ξηρᾶς διήγαγες, πρὸς τὴν τοῦ Θεοῦ, πάνσεπτον Ἐκκλησίαν· κραυγάζειν ἀσιγήτως· Ἱερεῖς ἀνυμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Ιἔρωτέρα πέφηνας, Θεοτόκε πανάμωμε, τῆς ὑπερκοσμίου, τῶν Ἀγγέλων τάξεως· τὸν τού-

των γὰρ τέτοκας, Δημιουργὸν καὶ Κύριον, ἐκ παρθενικῆς, ἀπειρογάμου νηδύος, ἐν δύο ταῖς οὐσίαις, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, μὴ δὲ ὑποστάσει, Θεὸν σεσαρκωμένον.

Ἔτερος Κανὼν.

Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Ο ἄλβος τοῖς αἰτοῦσι τιμαλφῆς, ταῖς ἱκεσίαις σου, ἐφάνης, Ἐνδοξε, φῶς ἀπρόσιτον προσήγαγες, οἷάπερ ὄρμος φαεινός, πάντα διέπων ἀεὶ, εἰς τὸ μέλπειν· Πάντα τὰ ἔργα, εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Ν οῦν τε καὶ διάνοιαν Χριστοῦ, πεπλουτηκῶς, σύνοικον ἔχων κράτιστον· καταγῶγιον Πνεύματος· φωταγωγεῖς τοὺς ἐν νυκτί, περινοστοῦντας τρανώς, καὶ βοῶντας· Πάντα τὰ ἔργα, εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Θ αῦμα, ὡς θαυμάτων φοβερῶν, καταβαλὸν ἐχθρόν, τὸν πολυμήχανον, ἰσχυρῶς κατεπολέμησας, καὶ νικηφόρος ἀψευδῆς, συμβασιλεύεις Χριστῷ, καὶ κραυγάζεις· Πάντα τὰ ἔργα, εὐλογεῖτε, ὑμνεῖτε τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον.

Ο φύσει ἀόρατος Θεός, ἐν μήτρᾳ σου καθωράθη, σωματούμενος, Παρθένε, δι' ἄκραν εὐσπλαγχνίαν, τοὺς πρὶν τραυματισθέντας, σῶσαι βουλόμενος, καὶ λῦσαι τῶν βροτῶν, τὰ ἀμαρτήματα, οἷα Θεὸς ὢν καὶ πολυέλεος.

Ἦδὴ θ'.

Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ ὁ οὐρανός.

Ε φθόνησε τῇ ποιμνῇ σου ὁ ἐχθρός, καὶ μὴ φέρων ὄραν ἐκ τῶν πόνων σου, τὴν ἱερὰν ποιμνὴν ἀξουμένην Δαυϊτικῶς, καὶ τοὺς βωμοὺς καὶ ξόανα, ἐπιλεησμένους διὰ παντός, πρὸς πόλεμον ὀπλίζει, τοὺς εἰδωλολατροῦντας, κατὰ τῆς σῆς μακαριότητος.

Γ εννήματα ὑπάρχοντες ἐχιδνῶν, ὁ Ταμάσιος δῆμος οὐχ εἴλοντο, τῶν ἱερῶν πείθεσθαι Πατέρων ταῖς διδαχαῖς, ἀλλ' εἰς ὀργὴν ἐξάπτουσι, τοὺς Περατιδίους θηριωδῶς, ζητοῦντας θανάτωσαι, καὶ ἄρδην καταστρέψαι, τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον.

Α λγήσας τὴν καρδίαν ὁ θαυμαστός, Ἡρακλείδης ἀρᾶται τοὺς ἄφρονας, καὶ συσχεθεὶς νόσφ βαρυτάτη καὶ χαλεπῇ, τὸν ἱερέα Μνάσωνα, ὡς προωρισμένον παρὰ Θεοῦ, τῷ θρόνῳ καθιδρύει, τῆς ἀρχιερωσύνης, καὶ μεταβαίνει πρὸς τὸν Πλάσαντα.

Θεοτοκίον.

Τ ἦν δέησίν μου δέξει τὴν πενιχράν, καὶ κλαυθμὸν μὴ παρίδης, καὶ δάκρυα καὶ στεναγμόν· ἀλλ' ἀντιλαβοῦ μου, ὡς ἀγαθῇ, καὶ τὰς αἰτήσεις πλήρωσον· δύνασαι γὰρ πάντα ὡς πανθενούς, Δεσπότη Θεοῦ Μήτηρ, εἰ νεύσεις ἔτι μόνον, πρὸς τὴν ἐμὴν οἰκτρὰν ταπεινώσιν.

Ἔτερος Κανὼν.

Λίθος ἀχειρόμητος ὄρους.

Ε ἔχων τὸν τῶν ὄλων Δεσπότην, οἷα Θεὸν καὶ βασιλέα, συνδημιουργήσαντα κόσμον, Χριστόν, λαλοῦντα καὶ ἐνισχύοντα, μυσταγωγὸς γενόμενος, ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ Παντάνακτος.

Ι ὄδοιμεν, τρισμάκαρ, τὴν τρίβον, ἔνθα Χριστὸς συμβασιλεύει ὅπου τῶν Ἀγγέλων χορεῖαι, συναγελάζη περιερχόμενος· Πατριαρχῶν σκηνώματα, συναυλιζόμενος, Μακάριε.

Ο ἄλος ἑαυτὸν τῷ Κυρίῳ, προσαναθέμενος, θεόφρον, γέρα σοι δωρούμενος θεῖα, τῶν σῶν ἀγώνων ὄντα ἀντάξια, μεθ' ὧν συνευφραίνόμενος, ἱερομύστα Μνάσων ὄσιε.

Θεοτοκίον.

Σ τῆσον τῆς ἀθλίας ψυχῆς μου, τὴν καταγιδα, Θεοτόκε, πράῦνον παθῶν μου τὸν σάλον, δεινῷ χειμῶνι κλυδωνιζόμενος· ἐκ τρικυμίας ρῦσαί με, ἢ τοὺς βροτοὺς φθορᾶς λυτρώσασα.

Ἐξαποστειλάριον.

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ω'ς μάταιον ἐξέκλινας, Ταμάσου τὴν εὐλάβειαν, καὶ ἀτροφία τὴν σάρκα, μαραίνων ἀνεκαίνισας, ψυχῆς τὸν τόνον, Ἄγιε, καὶ δόξαν κατεπλούτησας, οὐράνιον, Ἀοίδιμε· ὄθεν μὴ παύση πρεσβέων, ὑπὲρ ἡμῶν, Ἱεράρχα.

Θεοτοκίον.

Καὶ σχετικῶς ἀσπάζομαι, καὶ πόθῳ τὴν προσκύνησιν, προσνέμω πίστει καὶ φόβῳ, τῇ παναχράντῳ καὶ θείᾳ, εἰκόνι σου, πανάμωμε, ἀφ' ἧς ψυχῶν ἐκβλύζουσι, καὶ τῶν σωμάτων, Δέσποινα, ἰάματα τοῖς ὕμνοῦσι, σὲ Θεοτόκον κυρίως.

Εἰς τοὺς Α Ἴ ν ο υ ς .

Ἰστῶμεν Στίχους δ', καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'.

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Α'στραπαῖς τοῦ κηρύγματος, τοὺς ἐν σκότει ἐφώτισας, καὶ τὴν πλάνην ἅπασαν ἀπεδίωξας· ἱεουργὸς ἐχρημάτισας, στερρὲ Μνάσων ὄσιε, ὡς Ποιμὴν ἀληθινός, ὡς ἐδραῖωμα ἄσειστον, παναοίδιμε, Ἐκκλησίας Ταμάσου· διὰ τοῦτο, συνελθόντες σὲ τιμῶμεν, μελωδικῶς ἀγαλλόμενοι.

(Δίς).

Σὲ ὡς ἥλιον ἄδυτον, ὡς φωστῆρα παγκύπριον, τοὺς πιστοὺς Ταμάσου διαποιμάναντα, Μνάσων σοφὲ ἀξιάγαστε, καὶ κόσμον φωτίζοντα, καὶ κινδύνων χαλεπῶν, τὴν ἀγλὴν ἀπελαύνοντα, καὶ διώκοντα, ἀθεΐας χειμῶνα καὶ γαλήνην, ἐργαζόμενον βαθεΐαν, χρεωστικῶς μακαρίζομεν.

Α'ρραγῆ σε θεμέλιον, ὁ Χριστὸς ἐπεστήριξε, τῇ αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ, ᾧ Μνάσων ὄσιε, τηροῦντα ταύτην ἀσάλευτον, καὶ ἀκαταμάχητον, τῶν ἐχθρῶν ταῖς προσβολαῖς, θεορρήμον ἀοίδιμε, καὶ πρεσβεύοντα, ἐκ παθῶν ψυχοφθόρων λυτρωθῆναι, τοὺς τιμῶντάς σου τὴν μνήμην, καὶ ἐορτάζοντας πάντοτε.

Δόξα... Ἦχος δ'.

Τὸν ἱερὸν καὶ τοῦ Παύλου μαθητὴν, καὶ κοινωνὸν τῶν αὐτοῦ παθημάτων, ἐν ἱεροῖς ἔργοις καὶ λόγοις, χρεωστικῶς εὐφημήσωμεν· Ἱεράρχην, τὸν Χριστοῦ μιμητὴν, νῦν τὸν Μνάσωνα τὸν μέγιστον, τῆς Ταμάσου τὸ κάλλιστον θρέμμα· τὸν διὰ τοῦ Χριστοῦ πᾶσι, κηρύξαντα τὴν εὐσέβειαν· τὸν πηγάσαντα τοῖς πιστοῖς, τὰ σωτήριανάματα, τὰ παρέχοντα ἄφεςιν ἁμαρτιῶν· καὶ πρεσβεύοντα ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτός.

Ε'κ παντοίων κινδύνων τοὺς δούλους σου φύλαττε, εὐλογημένη Θεοτόκε, ἵνα σε δοξάζομεν, τὴν ἐλπίδα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δοξολογία Μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Τὰ Τυπικά, οἱ Μακαρισμοί, καὶ ἐκ τῶν Κανόνων τοῦ Ἁγίου ᾠδὴ γ' τοῦ α' καὶ ζ' τοῦ β'.

Ὁ Ἀπόστολος.

Προκείμενον, Ἦχος α'. (Ψαλμός μη').

Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου
τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. ζ' 26-η'2).

(Ζῆτει εἰς τὴν 13ην Νοεμβρίου).

Α'δελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπε ἀρχιερεὺς, ὁσῖος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ

λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνε-
νέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν
ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς
ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἷον εἰς τὸν
αἰῶνα τετελειωμένον. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λε-
γομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὡς ἐκάθισεν
ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, τῶν Ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς
τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ
ἄνθρωπος.

Τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

(Κεφ. ι' 9-16).

(Ζῆτει Εὐαγγέλιον Λειτουργίας Ἰωάννου Χρυσοστόμου,
Νοεμβρίου 13).

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν
τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται
καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. Ὁ κλέπτης
οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπο-

λέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν
ἔχωσιν. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ
καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβά-
των· ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὐδ' οὐκ
εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμε-
νον καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει καὶ ὁ λύκος
ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μι-
σθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ καὶ οὐ μέλει
αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ
καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ
τῶν ἐμῶν. Καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ καὶ γὰρ γι-
νώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι
ὑπὲρ τῶν προβάτων. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ
οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεῖνά με δεῖ
ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενή-
σεται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν.

Κοινωνικόν.

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἄλλη-
λουῖα.

ΠΗΓΑΙ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. Πηγαί.

α) Χειρόγραφοι Κώδικες.

1) Χειρόγραφον i.v. όσιου Θεοδώρου Ταμασέως Πολιτικού, περιέχον άκολουθίας άγιων Ήρακλειδίου και Μνάσωνος, άντιγραφείσας ύπό του διδασκάλου Μ. Καρμιώτου τὸ 1965 και άκολουθίας άγιων Μνάσωνος, Θεοδώρου Ταμασέων και Ίωάννου Λαμπαδιστου και άπολυτίκιον Δημητρίου Ταμασέων, άντιγραφείσας ύπό του Παπανικολάου Παπαμιχαήλ τὸ 1968.

2) Χειρόγραφον i.v. όσιου Θεοδώρου Ταμασέως Πολιτικού, περιέχον άκολουθίας άγιων Ήρακλειδίου, Μνάσωνος και Θεοδώρου Ταμασέων, άντιγραφείσας ύπό του έκ Ψημολόφου ιατρού Προκοπίου Κυριακίδου τὸ 1980.

3) Χειρόγραφον i.v. άγιου Νεκταρίου Λευκωσίας, περιέχον άκολουθίαν του άγιου Μνάσωνος επισκόπου Ταμάσου, διορθωθεΐσαν ύπό Θεοχάρους Ε. Σχίζα τὸ 1991, ή όποία δημοσιεύεται εις την παροϋσαν έκδοσιν.

β) Έντυποι έκδόσεις.

1) Άκολουθία του έν άγίοις πατρὸς ήμῶν Μνάσωνος επισκόπου Ταμασέων του θαυματουργου, ψαλλομένη τῆ ΙΘ' Οκτωβρίου. Νϋν πρῶτον τυποις έκδοθεΐσα, σπουδῆ μεν και δαπάνη του Μακαριωτάτου και Σεβασμιωτάτου Άρχιεπισκόπου Νέας Ίουστινιανῆς και πάσης Κύπρου κυρίου, κυρίου Χρυσάνθου, επιδιορθώσει δε του λογιωτάτου έν Ίερομονάχοις κυρίου Παρθενίου, του και όπωσούν διδασκαλικου επαγγέλματος επιφέροντος έν τῆ Κύπρω.

αποδ'. Ένετίησιν 1774.

Παρά Νικολάφ Γλυκεΐ τῶ έξ Ίωαννίνων.

Con licenza de superiori.

2) Άκολουθία και βίος του έν άγίοις πατρὸς ήμῶν Μνάσωνος επισκόπου Ταμασέων τῆς Κύπρου, έκδοσις Ίερῆς Μητροπόλεως Λεμεσου, 1983.

γ) Βίοι - Συναξάρια.

1) F. Halkin, Les actes apocryphes de Saint Héraclide de Chypre disciple de l' apotre Barnabe, *Analecta Bollandiana*, tom. 82, (1964), σσ. 133-170.

2) Άκολουθία του έν άγίοις πατρὸς ήμῶν Μνάσωνος επισκόπου Ταμασέων του θαυματουργου, ψαλλομένη τῆ

ΙΘ' Οκτωβρίου... Ένετίησιν 1774.

Συναξάριον σσ. 15-19.

3) Cl. Cobham, *Excerpta Cypria*, α' έκδοσις Λευκωσία 1895, β' έκδοσις Cambridge 1908, γ' έκδοσις Λευκωσία 1969, Μετάφρασις εις την Άγγλικήν του Συναξαρίου του άγιου Μνάσωνος, σσ. 224-226.

4) Ίωάννου Π. Τσικνοπούλλου, 'Ο άγιος Ήρακλειδιος και ή ιερά αυτου Μονή, Λευκωσία, α' έκδ. 1967, β' έκδ. 1979, γ' έκδ. 1993. Μετάφρασις των «Πράξεων του άγιου Ήρακλειδίου, μαθητου του Άποστόλου Βαρνάβα» σσ. 9-36, Μαρτυρικὸς θάνατος και ταφή (συμφώνως προς τας Άκολουθίας των άγιων Ήρακλειδίου και Μνάσωνος) σσ. 36-38, Βίος και θαύματα του άγιου Μνάσωνος σσ. 86-90.

5) Κ. Χατζηϊωάννου, Ή αρχαία Κύπρος εις τας έλληνικὰς πηγὰς, τόμ. Α', Λευκωσία 1971, β' έκδ. Λευκωσία 1985, σσ. 328-333, 340-341, τόμ. Β', Λευκωσία 1973, σσ. 292-293.

6) Π. Χάμπα, Βίος και πολιτεία του άγιου Ήρακλειδίου επισκόπου Ταμάσου τῆς Κύπρου. Μεταφορά εις την νεοελληνικήν του «Βίος και πολιτεία του όσιου πατρὸς Ήρακλειδους», Έκδοσις Ίερῆς Μονῆς Άγιου Ήρακλειδίου, Λευκωσία 1984.

7) H. Delehaye, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae e codice Sirmondiano, Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembri*, Βρυξέλλαι 1902, σσ. 149, 150.

8) Βασιλείου Γεωργιάδου, Μητροπολίτου Άγκιάλου, Μηνολόγιον Εϋαγγελιαρίου τῆς Θ' εκατονταετηρίδος, έν «Νέα Σιών», Έν Ίεροσολύμοις, τόμος έβδομος, 1908, σ. 16.

9) Σωφρονίου Εϋστρατιάδου, Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως, Εϋαγγέλιον Μαρίας τῆς Παλαιολογίνας, έν «Έκκλησιαστικὸς Φάρος», Έν Άλεξανδρείᾳ, έτος Δ', τόμ. Ζ', 1911, σ. 289.

10) Λεοντίου Μαχαιρᾶ, Έξήγησις τῆς γλυκείας χώρας Κύπρου, ή όποία λέγεται Κρόνακα τουτ' εστιν Χρονικόν, Edited by R. M. Dawkins, Oxford 1932, vol. I, σ. 28, vol. II, σ. 54.

11) Estienne de Lusignan, *Description de toute l' ile de Chypre*, Paris 1580, σ. 236.

12) Νεοφύτου Ροδινου, Περί ήρώων, στρατηγῶν, φιλοσόφων, άγιων και άλλων όνομαστῶν ανθρωπων όπου έβγήκασιν από τὸ νησι τῆς Κύπρου, Ρώμη 1659 παρ. 69. Εις την παρ. 160 αναφέρει ότι εις τὸ χωρίον Ποταμιὰ σώζεται ό βραχίον του άγιου Μνάσωνος Κυπριου, πα-

λαιου μαθητου του Χριστου, προκειται ομως περι του βραχιονος του οσιου Μνάσωνος ασκησαντος εν σπηλαιω της Ποταμιουδς.

13) Αρχιμανδριτου Κυπριανου, Ιστορια χρονολογικη της νησου Κυπρου, Ήνετιησιν 1788, σσ. 346, 359.

14) H. Delehayе, Saints de Chypre, εν *Analecta Bollandiana*, τόμ. XXVI, Βρυξέλλαι 1907, σσ. 238-239, 255, 258.

15) Ιωάννου Χάκκεττ, Ιστορια της Όρθοδόξου Έκκλησίας της Κύπρου, κατὰ μετάφρασιν καί συμπλήρωσιν Χαριλάου Ι. Παπαϊωάννου, τόμ. Β', Έν Πειραιει 1927, σσ. 198-201, 321.

16) Νικοδήμου Άγιορείτου, Συναξαριστής τών δώδεκα μηνών του ένιαυτου, τόμ. Α', Άθήνησι 1868, σ. 141.

17) Κωνσταντίνου Χρ. Δουκάκη, Μέγας Συναξαριστής, Όκτώβριος, Έν Άθήναις 1895, σ. 232.

18) Μηναιον του Όκτωβριου, διορθωθεν πρόην μεν υπό Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανου νυν δε υπό Ιωάννου Μαρτίνου αρχιμανδριτου. Έν Άθήναις, Έκ τών Τυπογραφικών Καταστημάτων «Ό Φοϊνιξ», 1896, σ. 114.

19) Μηναιον του Όκτωβριου, Έκδοσις Π. Π. Παρασκευοπούλου, Έν Άθήναις 1904, σ. 99.

20) Μηναιον του Όκτωβριου, Έκδοσις Μιχαήλ Σαλιβέρου, Άθήναι ά. έ., σ. 141.

21) Μηναιον του Όκτωβριου, Έκδοσις «Φώς», Άθήναι 1961, σ. 184.

22) Μηναιον του Όκτωβριου, Έκδοσις Άποστολικής Διακονίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, ά' έκδ. 1960, δ' έκδοσις 1980, σ. 103.

23) Σωφρονίου Ευστρατιάδου, πρ. Λεοντοπόλεως, Άγιολόγιον της Όρθοδόξου Έκκλησίας, 1935, Έκδοσις Άποστολικής Διακονίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, σ. 339.

24) Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Μακαρίου Γ', Κύπρος, ή άγία νήσος, Άθήναι 1968, σ. 34.

25) Ιωάννου Π. Τσικνοπούλλου, Ό Άγιος Ηρακλείδιος καί ό Άγιος Μνάσων, εν «Άπόστολος Βαρνάβας», περ. γ', τόμ. λ', Σεπτέμβριος-Όκτώβριος 1969, τεύχος 9-10, σσ. 259-268.

26) Ιωάννου Π. Τσικνοπούλλου, Ιστορια της Έκκλησίας Πάφου, Λευκωσία 1971, σσ. 37-39, 166-168, 208.

27) Θεοχάρους Ε. Σχίζα, Ό άγιος Μνάσων, εν «Ρήματα ζωής», έτος Δ', 18 Όκτωβριου 1964, σ. 168.

28) Θεοχάρους Ε. Σχίζα, Συναξάριον του άγιου Μνάσωνος, συνταχθεν βάσει του Συναξαριου της Άκολουθίας του άγιου Μνάσωνος έκδόσεως 1774, του «Βίος καί πολιτεία του οσιου πατρός Ηρακλείδους» καί του νέου Συναξαριου του οσιου Θεοδώρου Ταμασέως του συνταχθέντος υπό Θεοχάρους Ε. Σχίζα. Συμπεριελήφθη εις τὸ χειρόγραφον τὸ αφιερωθεν εις τὸν i.v. Άγιου Νεκταριου Λευκωσίας καί δημοσιεύεται διὰ πρώτην φοράν εις τὴν παροῦσαν έκδοσιν.

29) Παπασταύρου Παπαγαθαγγέλου, Μορφές που άγιασαν τὴν Κύπρο, δ' έκδοσις, Λευκωσία 1988, σσ. 113-118.

30) Ανδρέα Βαρνάβα, Οι Άγιοι που γεννήθηκαν ή συνδέθηκαν με τὴν Κύπρο στα χρόνια τών Άποστόλων,

εν «Όρθόδοξη Μαρτυρία» άρ. 36, Χειμώνας 1992, σ. 51.

31) Ήρας Μονής Σταυροβουνίου, Άσματικη ακολουθία τών εν Κύπρω Άγίων, Κύπρος 1988, σ. 132.

2. Βοηθήματα.

α) Μελέται.

1) Ρωμαϊκόν Μαρτυρολόγιον, κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἱερᾶς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας, καθεκάστην ἀναγινωσκόμενον, περιέχον πάντας τοὺς ἕως τοῦ νῦν ἐν τῇ ἀνατολικῇ ὁμοῦ καὶ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ ἐγνωσμένους ἁγίους, ὧν τὰς ἐτισίους (sic) μνήμας εὐσεβῶς τε ἅμα καὶ εὐλαβῶς, κατὰ τόπους καὶ χώρας τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἐορτάζειν κελεύει Γρηγορίου XIII ἐκδοθέν καὶ Οὐρβανου ἀναγνωρισθέν. Έν δὲ Ρώμῃ 1632 ὑπὸ δὲ τοῦ ἐν πρεσβυτέρῃς (sic) ἐλαχίστους (sic) Νεοφύτου Ροδινου τοῦ κυπρίου, τοῦ ἐν Ρώμῃ τοῦ ἑλληνιστικοῦ φροντιστηρίου τροφίμου, ἐκ τῆς Λατίνων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν νῦν τὸ πρῶτον διαπορθμευθέν. Ιουλίου ιβ'.

2) Νικοδήμου Μυλωνᾶ, Μητροπολίτου Κιτίου, Νεοφύτου τοῦ Ροδινου, «Περὶ ἠρώων, στρατηγῶν, φιλοσόφων, ἁγίων καὶ ἄλλων ὀνομαστῶν ἀνθρώπων ὁποῦ εὐγῆκασιν ἀπὸ τὸ νησί τῆς Κύπρου», ἐν «Κυπριακὰ Χρονικά», τόμ. III, (1925), σ. 19 Μνάσωνας. Τὸ κείμενον δημοσιεύεται ἐκ χειρογράφου τοῦ ἀρχιμανδριτου Παΐσιου, μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Κύπρου, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου Νικοδήμου Μυλωνᾶ. Βλ. καὶ έκδοσιν Ρώμης 1659 εἰς τὸ ἔργον Γ. Βαλέτα, Νεόφυτος Ροδινός, Άθήνα 1979, σσ. 177-178.

3) Ioanne Bapt. Sollerio, Die duodecima Julii, De S. Mnasone Cyprio antiquo Christi discipulo, Sylloge historico-critica, Acta Sanctorum Julii, tomus III, έκδ. α', 1723, σσ. 148-149, έκδ. β', 1868, σσ. 237-238.

4) F. Vigouroux, Mnason, εν «Dictionnaire de la Bible», tome IV, μέρος II, Paris 1928, σσ. 1137-1138.

5) Π. Ν. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα εἰς τὰς Πράξεις τών Άποστόλων, Άθήναι 1955, σσ. 568-569.

6) Αρχιμ. Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου, Περὶ τών Ο' Άποστόλων, εν «Έκκλησιαστικὸς Φάρος», Έν Άλεξανδρείᾳ, τόμ. ΙΣΤ', 1917, σσ. 457-459.

7) Α. Φίλη, Τὸ πρόβλημα τών ἐβδομήκοντα Άποστόλων τοῦ Κυρίου, Έν Άθήναις β' έκδοσις 1977, σσ. 204, 228, 229, 230.

8) Α. Φίλη, Μνάσων, εν «Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. 8, (1966), σσ. 1225-1226.

9) Ν. Β. Γιαννοπούλου, Μνάσων ἱερομάρτυς, τιμώμενος τὴν 18ην Όκτωβριου, εν «Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», τόμ. 8, (1966), σ. 1226.

10) Χρήστου Κ. Οικονόμου, Οι ἀπαρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Κύπρο, Ιστορικὴ - φιλολογικὴ - θεολογικὴ καὶ θρησκευτῶστορικὴ ἀνάλυση τῆς διηγήσεως τών Πράξεων 13, 1-12, Διδακτορικὴ διατριβὴ ποῦ ὑποβλήθηκε στὸ τμήμα Θεολογίας τοῦ Ἄριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Έκδοση Ήρας Αρχιεπισκοπῆς Κύπρου, Λευκωσία 1991, σσ. 79-83.

β) Ναογραφία.

1) Ἀνδρέου Στυλιανοῦ, Αἱ περιηγήσεις τοῦ Βασιλείου Γρηγόροβιτς Βάρσκυ ἐν Κύπρῳ, ἐν «Κυπριακαὶ Σπουδαί», τόμ. XXI, 1957, σσ. 96-97.

2) Ἀθανασίου Σακελλαρίου, Τὰ Κυπριακά, τόμος Α', Ἐν Ἀθήναις 1890, Ἀνατύπωσις Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Λευκωσία 1991, σσ. 214-216.

3) Σίμου Μενάρδου, Τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου, ἐν «Ἀθηνᾶ», τόμ. XVII, 1906, σσ. 315-421, Ἔκδοσις Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν, Λευκωσία 1970, σσ. 12, 59.

4) Cl. Cobham, The Churches and Saints of Cyprus, London 1910, σ. 38.

5) Ν. Κυριαζῆ, Ἅγιοι ἐν Κύπρῳ καὶ οἱ ναοὶ των, ἐν «Ἀγάπη», Λευκωσία, Ἰανουάριος 1946, ἔτος Γ', τεῦχος 17, σ. 22.

6) Ἰωάννου Χάκκεττ, Ἱστορία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κατὰ μετάφρασιν καὶ συμπλήρωσιν Χαριλάου Ἰ. Παπαϊωάννου, τόμ. Β', Ἐν Πειραιεῖ 1927, σσ. 80-81, 198-201, 321.

7) Νεοκλῆ Γ. Κυριαζῆ, Τὰ μοναστήρια ἐν Κύπρῳ, Λάρναξ 1950, Ἅγιος Μνάσων, Πολιτικόν, Μοναστήριον Μνασῆ, Μόρφου, σ. 79.

8) George Jeffery, Historic Monuments of Cyprus, Nicosia 1918, σ. 211.

9) Rupert Gunnis, Historic Cyprus, London 1947, σσ. 397-399.

10) Ἰωάννου Π. Τσικνοπούλλου, Ὁ ἅγιος Ἡρακλείδιος καὶ ἡ ἱερὰ αὐτοῦ Μονή, Λευκωσία α' ἔκδοσις 1967, β' ἔκδοσις 1979, γ' ἔκδοσις 1993, Ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Μνάσωνος, τὸ Ἀγίασμα τοῦ Ἁγίου Μνάσωνος, Ἱστορία τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Μνάσωνος, σσ. 90-96.

11) Παπασολομώντος Ὀρφανοῦ, Ἱστορικὸ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Μνάσωνος εἰς Τριμίκλινην, ἐν «Ἀκολουθία καὶ βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Μνάσωνος ἐπισκόπου Ταμασέων τῆς Κύπρου, Λεμεσός 1983», σσ. 33-36.

12) Ἰωάννου Π. Τσικνοπούλλου, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Πάφου, Λευκωσία 1971, Ναὸς τοῦ ἁγίου Μνάσωνος εἰς Ποταμιὸν σσ. 166-168, 208. Πρόκειται περὶ ναοῦ τοῦ ὁσίου Μνάσωνος ἀσκήσαντος εἰς Ποταμιῶν, εἰκόνα τοῦ ὁποῦ παραθέτει ὁ Τσικνοπούλλος εἰς σ. 39.

γ) Λαογραφικὴ παράδοσις.

1) Νεάρχου Κληρίδου, Μοναστήρια στὴν Κύπρῳ, θρύλοι καὶ παραδόσεις, Λευκωσία 1958, Ἡ Ταμασσὸς καὶ τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου, σσ. 26-30.

2) Νεάρχου Κληρίδου, 25 Μοναστήρια στὴν Κύπρῳ, Λευκωσία 1968, Τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Ἡρακλείδου, σσ. 31-35.

3) Νεάρχου Κληρίδου, Χωριά καὶ πολιτεῖες τῆς Κύπρου, Λευκωσία - Κύπρου 1961, Πολιτικόν - Ταμασσός, σσ. 208-210.

δ) Λείψανα Μνάσωνος, ἐπισκόπου Ταμάσου ἢ ὁσίου Ποταμιῶν.

1) Νεοφύτου Ροδινοῦ, Περὶ ἡρώων, στρατηγῶν, φιλοσόφων, ἁγίων καὶ ἄλλων ὀνομαστῶν ἀνθρώπων ὁποῦ ἐβγήκασιν ἀπὸ τὸ νησὶ τῆς Κύπρου, Ρώμη 1659 παρ. 69, 160. (βλ. Γ. Βαλέτα, Νεόφυτος Ροδινός, Ἀθήνα σσ. 177-178).

2) Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ, Ἱστορία χρονολογικὴ τῆς νήσου Κύπρου, Ἐνετίησιν 1788, σσ. 346, 359.

3) Ἰωάννου Χάκκεττ, Ἱστορία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κατὰ μετάφρασιν καὶ συμπλήρωσιν Χαριλάου Ἰ. Παπαϊωάννου, τόμ. Β', Ἐν Πειραιεῖ 1927, σσ. 198-201, 321.

4) Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Μακαρίου Γ', Κύπρος, ἡ ἁγία νῆσος, Ἀθήναι 1968, σ. 34.

5) Ἡγουμένου Κύκκου Χρυσοστόμου, Ἡ ἱερὰ Μονὴ τοῦ Κύκκου, Κύπρος 1969, σ. 65/8.

6) Ἰ. Π. Τσικνοπούλλου, Ὁ Ἅγιος Νεόφυτος καὶ ἡ ἱερὰ αὐτοῦ Μονή, Κτῆμα Πάφου 1955, σ. 135.

7) Ἰ. Π. Τσικνοπούλλου, Ἡ ἱερὰ Μονὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Μαχαιρᾶ, Λευκωσία 1968, σσ. 208, 209/24, 26.

8) Ἰ. Π. Τσικνοπούλλου, Παναγία ἡ Χρυσορρωγιατίσσα, Λευκωσία 1964 καὶ 1965, σ. 44.

9) Ἰ. Π. Τσικνοπούλλου, Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Πάφου, Λευκωσία 1971, σσ. 37-39, 166-168, 208, 318-319.

10) Otto Meinardus, Relics in the Churches and Monasteries of Cyprus, *Ostkirchliche Studien*, XIX, 1970, σσ. 35-36.

